

Weidevogelsgroep Raamsdonk e.o.

Derde jaargang, Nummer 15

Voor INTERN gebruik

Nieuwsbrief 2026-01-09

In deze nieuwsbrief:

1. Activiteiten 2026
2. Jaaravond uitnodiging
3. Maatwerkregeling groenbemester
4. Waarom heeft de wulp een kromme snavel
5. Broedresultaat grutto

Ik wens jullie allereerst een heel gezond en mooi 2026.

En natuurlijk hopen we op een goed weidevogelseizoen. Het is al weer dichterbij dan we denken. Januari en februari kunnen we gebruiken om weer contact op te nemen met boeren: hebben ze soms een groenbemester gezaaid? Wat komt er dit jaar op het perceel te staan? Willen ze weer meewerken? En ook de uitnodiging om mee te gaan naar de jaaravond en/of de startavond van onze eigen groep. Kortom de opstartactiviteiten, die erg belangrijk zijn. Ik heb er weer zin in. Jullie ook?

1. ACTIVITEITEN om in je agenda te zetten

- Woensdag 25 februari jaaravond in Den Bosch. (lees onder punt 2)
- Maandag 2 maart startavond Groep Raamsdonk in de Ontmoeting in Raamsdonk
- Woensdag 29 april vogels kijken (7.00 uur) met Hans in de Noordwaard
- Mei/juni excursie
- Van 17 juni t/m 17 juli zijn er de BoerenNatuur Zomerweken. Als het programma er is, krijgen jullie dat van mij
- Begin juli informele afsluiting seizoen bij Johan

2. Jaaravond in Provinciehuis

Ik heb de uitnodiging van Brabants Landschap hierbij gevoegd. Daar staat alles op.

LET OP: dit jaar moet je je zelf via een link op die uitnodiging aanmelden.

Wat betreft de uitnodiging voor die avond voor de boeren: kijk welke boeren je zou willen vragen. Er zijn boeren die al jaren meewerken. Het is een mooi gebaar om ze uit te nodigen. Ik maak een brief en die stuur ik naar jullie via de mail. Het beste is om die boer, die je op het oog hebt, persoonlijk te gaan uitnodigen en hem die brief en de uitnodiging van Brabants Landschap te geven. (even uitprinten) Als je het alleen maar in de bus doet of mailt, dan wordt het opzij gelegd. Datzelfde geldt voor de uitnodiging voor de startavond. Dat komt in dezelfde brief te staan. Het zou mooi zijn als elke loopgroep 1 of 2 boeren zover krijgt. Een 1ste aanzet om de boeren er meer bij te betrekken. En dan gaat dat wel mond op mond. Als jullie willen dat ik als coördinator meega, laat het me weten.

3. Maatwerkregeling groenbemester

Er is een maatwerkregeling voor “kievit op bouwland”. Daarin staat: groenbemester onderwerken vóór 15 maart. De vergoeding is € 180,- per ha. Best een leuk bedrag. Ik heb contact gehad met het coördinatiepunt Brabants Landschap hierover. Deze maatwerkregeling wordt meestal gelijktijdig afgesloten met de maatregel “uitgesteld bewerken”. Maar het kan ook los afgesloten worden onder bepaalde voorwaarden.

- Het moet een perceel zijn waar in voorgaande jaren kieviten op gezeten hebben. (voor mij logisch). Als vóór 15 maart de groenbemester er onder zit, is de kans natuurlijk groter dat de kieviten van voorgaande jaren daarop terug komen. Staat die groenbemester er nog een hele tijd dan gaan ze echt niet zitten.
- Max 3 ha
- Er moet gemonitord worden of het zin heeft gehad
- En het zou mooi zijn, bij meer dan 5 nesten, als er ook een maatwerkregeling kan worden afgesloten van uitgesteld bewerken.

Heb je een perceel met groenbemester, laat het me weten dan nemen we contact met de boer op over de maatregel.

4. Waarom heeft de wulp een kromme snavel. Ik zag onderstaand stukje in Nature Today.

De melancholische roep en het geluid van honderden opvliegende [wulpen](#) is een prachtig gezicht in de wintermaanden. Vele verzamelen zich nu op zandige vlaktes om te foerageren en 's nachts te rusten. Eén nerveus exemplaar en hup, de hele groep vliegt als één organisme weer op, maakt een paar wervelingen en strijkt neer, alert op een volgende verstoring. Wulpen zijn gemakkelijk te herkennen, omdat ze in ons land de enige zijn met een naar beneden gebogen snavel: 'de wulp wijst naar zijn gulp'. Natuurlijk, er is ook de regenwulp, maar da's ook een wulp. Die gebogen snavel blijkt perfect gereedschap om prooien, waaronder wormen, loodrecht naar boven te trekken zonder dat ze afbreken. Dat betekent per hijsactie een grotere hap en dus efficiënter jagen. Pluspunt is dat wulpen hun lange snavel ver vooruit in de grond kunnen steken, zodat ze het aanwezige bodemleven niet meteen met hun voetstappen alarmeren.

5. Broedresultaat grutto

Voor de grutto was 2025 opnieuw een matig broedseizoen waarbij landelijk gemiddeld iets meer dan de helft van de broedparen succes heeft gehad met het grootbrengen van tenminste één gruttokuiken. Dit blijkt uit de tellingen in de Boerenlandvogelmonitor van de provinciale landschapsbeheerorganisaties, BoerenNatuur en de Bond Friese Vogelwachten

Het gemiddelde broedsucces van de grutto is een lichte verbetering ten opzichte van het matig tot slechte broedseizoen van 2024, maar nog steeds onvoldoende voor behoud van de Nederlandse gruttopopulatie in de toekomst.

Monitoring van het broedsucces

In totaal zijn ruim tienduizend broedparen van de grutto gevolgd om een goede indicatie te kunnen geven van het landelijke broedsucces. De resultaten komen overeen met het onderzoek naar jonge, vliegvlugge grutto's van Vogelbescherming, Rijksuniversiteit Groningen en Sovon, die later in het seizoen worden geteld op verzamelplekken voor de trek. Daaruit bleek dat het aantal uitgevlogen jongen in 2025 weliswaar hoger ligt dan in de afgelopen jaren, maar nog steeds zo'n 11 procent lager is dan nodig om de populatie weer te laten groeien.

Geschikt leefgebied, predatie en droogte

Voor een succesvol broedseizoen spelen sleutelfactoren als een geschikt leefgebied, predatiedruk en weersomstandigheden een belangrijke rol. Dat bepaalt of er voldoende voedsel beschikbaar is en of er voldoende rust en veiligheid is om op te groeien. De factoren hebben onderling invloed op elkaar en lijken ook dit jaar voor forse regionale verschillen te zorgen.

In Friesland bijvoorbeeld waren de broedresultaten op het eerste gezicht gemiddeld, maar bij nadere analyse bleken regio's sterk uiteen te lopen. De aanhoudende droogte van februari tot eind mei en de lokaal hoge predatiedruk speelden een duidelijke rol. Opvallend is dat op de Friese Waddeneilanden aanzienlijk minder gruttoparen tot broeden kwamen dan vorig jaar. In Noord-Holland scoorden, net als voorgaande jaren, de grote gebieden met veel broedparen gemiddeld hoger dan de kleinere gebieden. Opvallend waren de groene cijfers in de noordelijke gebieden, zoals West-Friesland en Wieringen, terwijl het broedsucces op Texel juist bijzonder laag was, waarschijnlijk door het droge voorjaar.

Structurele druk op de populatie

De cijfers laten zien dat het broedsucces van de grutto – ondanks incidenteel goede jaren – onder druk staat. Het aantal broedparen neemt elk jaar af en het broedsucces is structureel te laag om de landelijke gruttopopulatie op peil te houden.

Het broedsucces van 2025 onderstreept het belang van investeren in maatregelen die de kwaliteit van het leefgebied verbeteren. De noodzaak van blijvende inzet op waterbeheer, predatiebeheer en weidevogelvriendelijke landbouw in het boerenland is duidelijker dan ooit. Daarbij is samenwerking tussen boeren (verenigd in agrarische collectieven), boerenlandvogelvrijwilligers, natuurorganisaties, jagers en alle andere gebiedspartijen onmisbaar.

In heel Nederland werken al ruim twaalfduizend boeren actief aan Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer. Verenigd in agrarische collectieven van BoerenNatuur leggen zij onder meer plasdrassen aan en beheren ze natuurlijk kruidenrijk grasland. Ruim zesduizend vrijwilligers zetten zich samen met de landschapsbeheerorganisaties actief in voor de monitoring en bescherming van weidevogels. Niet alleen tellen zij weidevogels, maar ook helpen zij de boeren bij de bescherming van nesten en kuikens op het boerenland.

Tekst: [BoerenNatuur](#), [LandschappenNL](#) en [Bond Friese Vogelwachten](#)

Als aanvulling op dit stuk de link naar de indrukwekkende natuurdocumentaire "Grutto! De reis van onze nationale vogel" (2022) van Ruben Smit. Te zien op NPO start.

<https://npo.nl/start/afspelen/grutto-de-reis-van-onze-nationale-vogel>

Zo, dat was het weer. Tot de volgende keer.

Hartelijke groet

Lia Kuijsters groepcoördinator

liakuijsters@gmail.com

06 48 088 871